

Jak dobře individuálně plánovat

Mgr. Jiří Sobek
www.adpontes.cz

Dobrý individuální plán je:

Jednoduchý

Srozumitelný

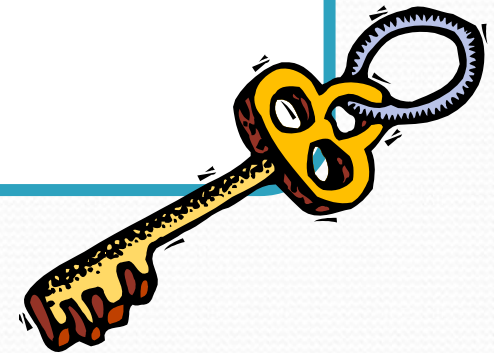
Užitečný

Dobrý individuální plán

dává odpověď na tři klíčové otázky

1. Kdo je **člověk**, kterého máme před sebou?
2. Co tento člověk **chce a potřebuje**?
3. Jak mu můžeme **pomoci**?

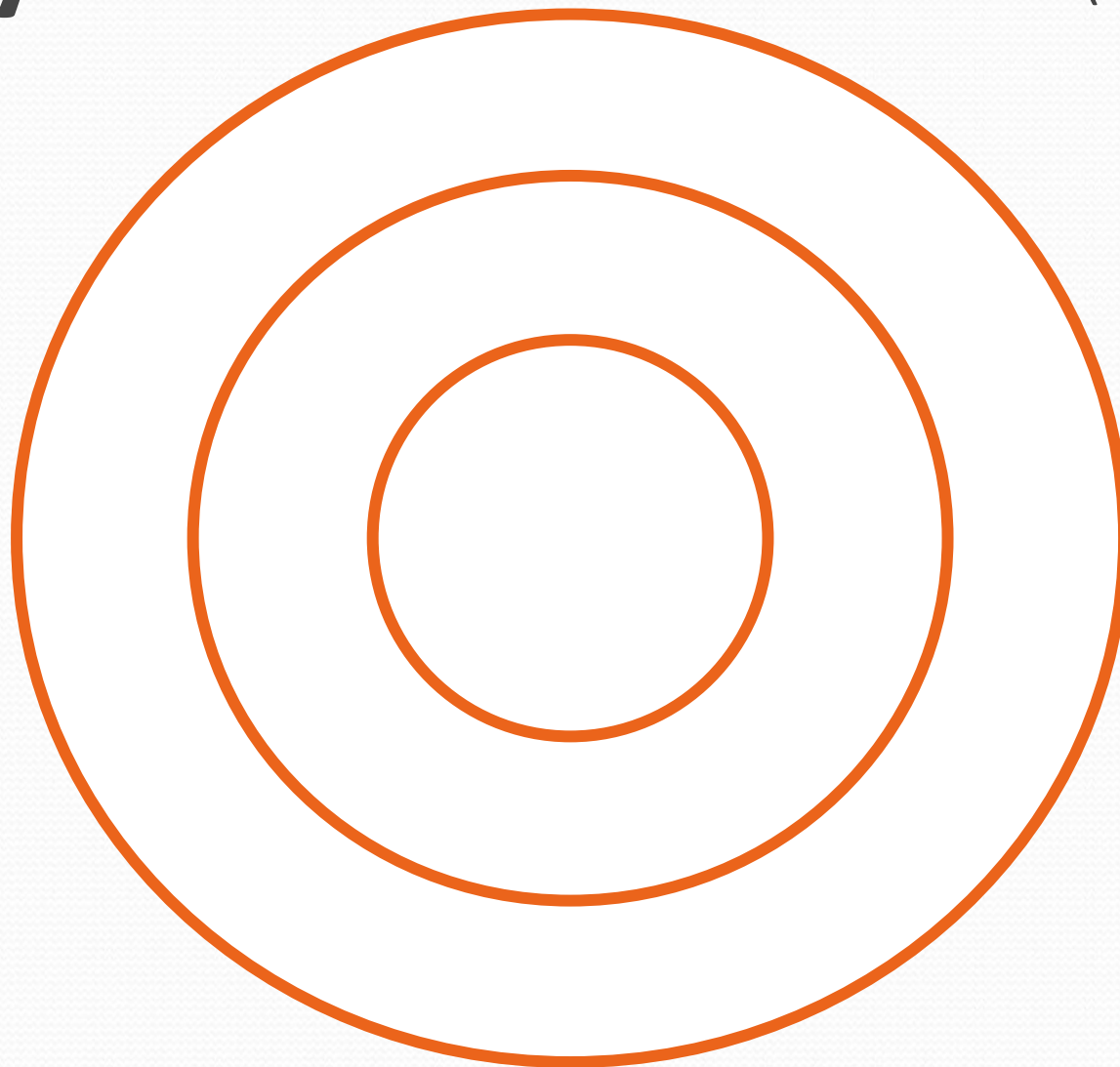

Dobrý individuální plán vzniká **v týmu**

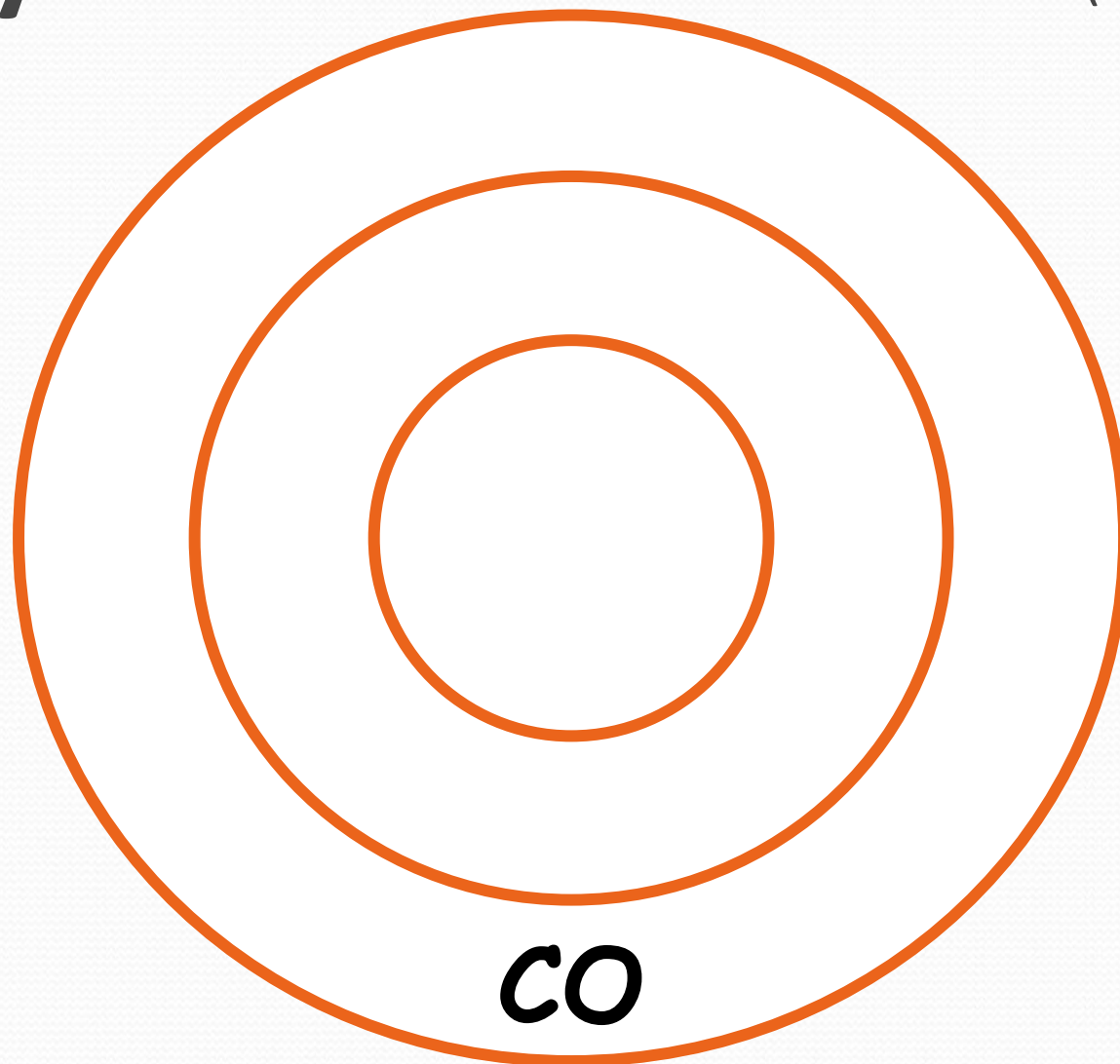
Zlatý kruh

(Simon Sinek)

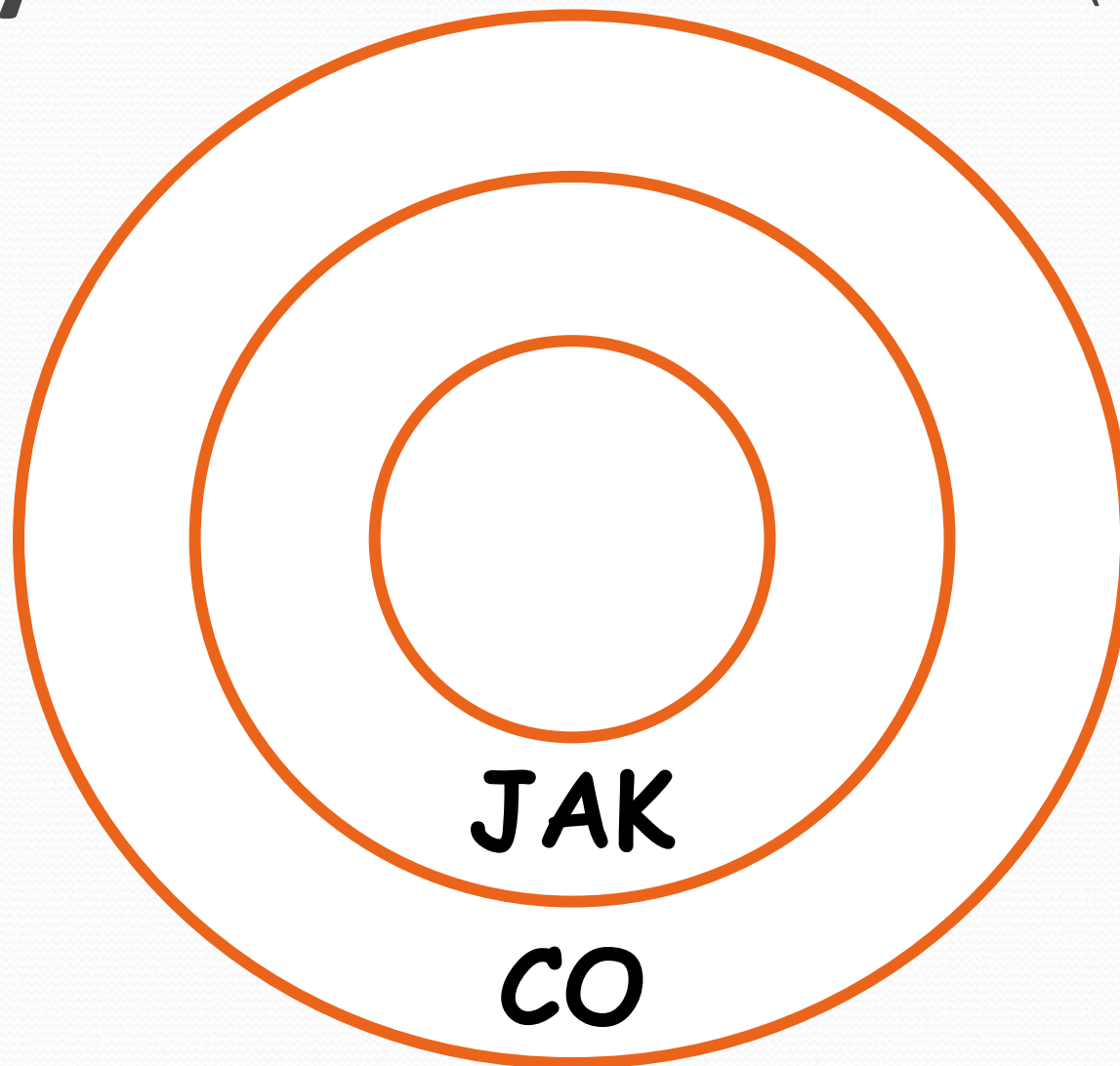
Zlatý kruh

(Simon Sinek)

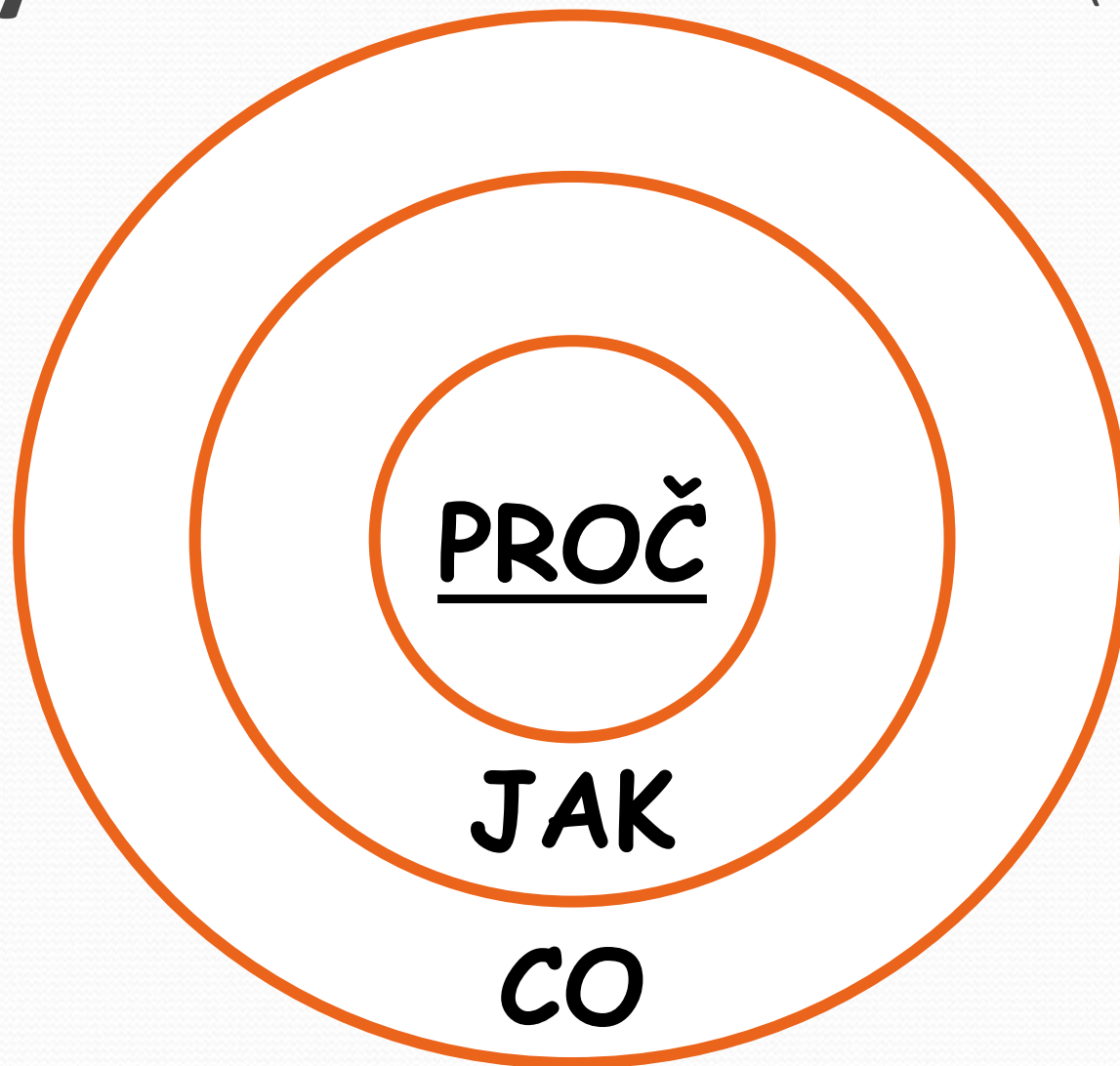
Zlatý kruh

(Simon Sinek)

Zlatý kruh

(Simon Sinek)

Proč plánovat?

Jaký může mít plánování přínos:

- ✓ **pro klienta**
- ✓ **pro tým**
- ✓ **pro organizaci**

Proč plánovat

- abychom hlouběji **poznali** každého klienta, jeho **potřeby, přání, cíle, očekávání...**
- abychom si vyjasnili, s čím můžeme klientovi **pomoci** a co klient **zvládá sám**
- aby se klient cítil jako náš **partner** (ne jako objekt péče)
- aby klient mohl maximálně **rozhodovat sám o sobě**
- aby služba probíhala způsobem, který klientovi **vyhovuje**
- abychom prohloubili **vztah** s klientem
- abychom viděli **posun a pokrok**
- abychom si v týmu předávali důležité **informace**
- aby se **služba rozvíjela** v souladu s potřebami klientů

Plánování zaměřené na formality

- Jak plánovat, abychom to měli „správně“?
- Jak máme vyplnit **kolonky v plánech**?
- Jak naplníme **standardy**?
- Jak uspokojíme **inspekci a nadřízené**?

**Plánování
zaměřené
na člověka**

Plánování zaměřené na člověka

- Kdo je **člověk**, kterého máme před sebou?
- Co tento člověk **chce a potřebuje**?
- Jak mu můžeme co nejlépe **pomoci**?

Vývoj sociálních služeb

Ústavní model

**Model sociálního
začlenění**

Ústavní model

- **velké budovy** a areály
- **koncentrace** mnoha lidí na jednom místě
- **izolace** od běžného světa
- **péče, léčba, výchova, aktivizace**
- **skupinové** aktivity
- klient v roli „**velkého dítěte**“
- malý prostor pro **vlastní rozhodování**
- klient se musí **přizpůsobit režimu** v zařízení

Ústavní model

- **velké budovy** a areály
- **koncentrace** mnoha lidí na jednom místě
- **izolace** od běžného světa
- **péče, léčba, výchova, aktivizace**
- **skupinové** aktivity
- klient v roli „**velkého dítěte**“
- malý prostor pro **vlastní rozhodování**
- klient se musí **přizpůsobit režimu** v zařízení

Model sociálního začlenění

- **běžný život** v běžném prostředí
- podpora **samostatnosti** a nezávislosti
- posílení **dospělé** role
- důraz na **práva** jednotlivce a možnost volby
- podpora samostatného **rozhodování**
- služba se přizpůsobuje **potřebám klienta**

Vývoj sociálních služeb

**Klient se
přizpůsobuje
službě**

**Služba se
přizpůsobuje
klientovi**

Individuální plán pomáhá k tomu,
aby člověk mohl žít co nejvíc
samostatně, spokojeně
a po svém.

Struktura individuálního plánu

Osobní profil:
co je pro mě důležité

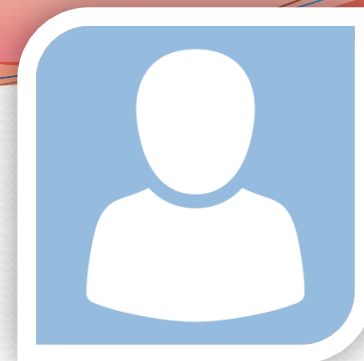
Popis potřebné podpory:
s čím potřebuji pomoci

Cíle:
na co se zaměříme

Průběžné záznamy

Vyhodnocení plánu

Osobní profil

- ❖ **Co mám rád,** co mi dělá radost, co je pro mě důležité, co potřebuji, abych se cítil spokojený/á
- ❖ **Co nemám rád,** co mě trápí, z čeho mám obavy, co může způsobit, že jsem nespokojený/á
- ❖ **Mé silné stránky,** schopnosti a nadání
- ❖ **Mé přání,** touhy, sny
- ❖ **Životní cesta** (důležité události z mého života)
- ❖ **Další důležité informace...**

Osobní profil na jednu stránku

Co na mě mají lidé rádi, moje silné stránky:

Co mám rád, co je pro mě důležité:

Jak mi můžete pomoci:

What is important to Ken

Walking whilst being guided.
"When I walk and hold some ones' arm I can really stride out, I pretend I can see again."

I have to have things to do throughout the day: going out with somebody to guide me, practising my guitar and keyboard, being around people.

That people don't treat me differently because of my disability.

I am a keen Elvis fan and my most valuable possessions are my Elvis memorabilia.

I love to sit and chat with people especially about my younger days when I was a mechanic.

That people listen to me.

That I stay physically fit by keeping on the move in my flat.

Ken

What those who know Ken say they like and admire about him

Good to spend time with.

Jolly and always game for a laugh.

Tells wonderful stories.

How best to support Ken

People supporting me must have a sense of humour.

Don't move things about in my flat without asking me as I will not be able to find them due to my visual impairment.

Tell me what you look like.

Listen to me and chat with me so as we get to know each other.

Help me to do as much as I can myself.

WHAT THOSE WHO KNOW DORIS LIKE AND ADMIRE ABOUT HER

- Very courageous
- Great sense of humour
- A very brave lady
- Great sense of fun
- Determined lady
- Her love of people
- Generous
- Caring

Important to Doris

- Having people to talk to – Doris will tell you she loves nothing more than to talk!
- Having a 'nice meal' she will always comment if she has enjoyed something.
- Listening to the radio in her room, Doris loves radio 2, her favourite shows are on Sunday evenings.
- Watching TV, Ballroom dancing and the X factor are favourites.
- A "lovely bubble bath" – any brand works!
- The phone in her room, Doris has a large family and lots of friends, she spends hours chatting with them on the phone.
- Doris loves to get out and about "anywhere is a change"

How best To Support

- Doris dials out herself using the phone in her room to chat with friends and family, she does not appreciate interference with this and should be given privacy if she is on the phone when you call to her room
- Know that Doris worries about her health and any changes in medication will alarm her, she will quietly fret about her health, so be sure to give her the opportunity to offload each day as explaining any changes and reassuring her will allay her anxieties.
- Doris must have the opportunity to talk to staff each day on her own, usually when you take her afternoon drink to her room at 3.00pm – this allows her to share any anxieties in the privacy of her room.
- Doris may knock her radio off channel and becomes frustrated as she can no longer reset it – check it is tuned in to Radio 2 when you go in her room.
- Doris will often prefer a small salad with bread and butter on a side plate rather than sandwiches for tea.
- Make the effort and time to have a chat with Doris, she says "this helps make my day".
- Doris is disappointed she doesn't manage to get out of the home a lot, encourage her to talk it through as just talking helps lift her spirits.

Co je důležité

Co vidím jako důležité já?

- ❖ Co je pro mě v každodenním životě důležité?
- ❖ Co je pro mě důležité, abych se cítil/a spokojeně?

Co vidí jako důležité ostatní?

- ❖ Co vnímá personál (popř. rodina) jako důležité?
- ❖ Na co je potřeba se zaměřit? Co je potřeba vyřešit?

Pozor na nálepky!

- ❖ **Ležák**
- ❖ **Alzheimer**
- ❖ **Demence**
- ❖ **Mentál**
- ❖ **Pegáč**
- ❖ **Kvadrouš**
- ❖ **...**

Pozor na nálepky!

❖ Ležák

❖ Alzheimer

❖ Demence

❖ Mentál

❖ Legáč

❖ Kvadrrouš

❖ ...

Problémy nebo silné stránky?

Zaměření na omezení, problémy, nedostatky:

- ❖ zdůrazňování toho, co klient **nezvládá**
- ❖ nálepkování, diagnózy, handicapy
- ❖ **podceňování** klienta
- ❖ pesimistický přístup
- ❖ problémy přetrvávají
- ❖ malá motivace
- ❖ častý **neúspěch**

Zaměření na silné stránky a schopnosti:

- ❖ zdůrazňování toho, co klient **zvládá**
- ❖ důraz na **schopnosti** a vnitřní zdroje klienta
- ❖ vyšší **motivace**, více radosti a uspokojení
- ❖ růst sebevědomí
- ❖ vyšší pravděpodobnost úspěchu a dosažení cíle

Mé silné stránky

Co na mě mají ostatní lidé rádi?

Co umím?
Co dobře zvládám?

Jaké mám schopnosti
a nadání ?

Co jsem zvládnul
a dokázal v minulosti?

Můj erb

Mám rád/a:

co mě baví, dělá mi radost, zajímá mě, kde jsem nejraději, s kým...

Nemám rád/a:

co mě nebaví, nelíbí se mi, rozčiluje, nudí, koho a co nemám rád/a...

Můj život teď:

bydlení, práce, rodina, vztahy, volný čas, zdraví...

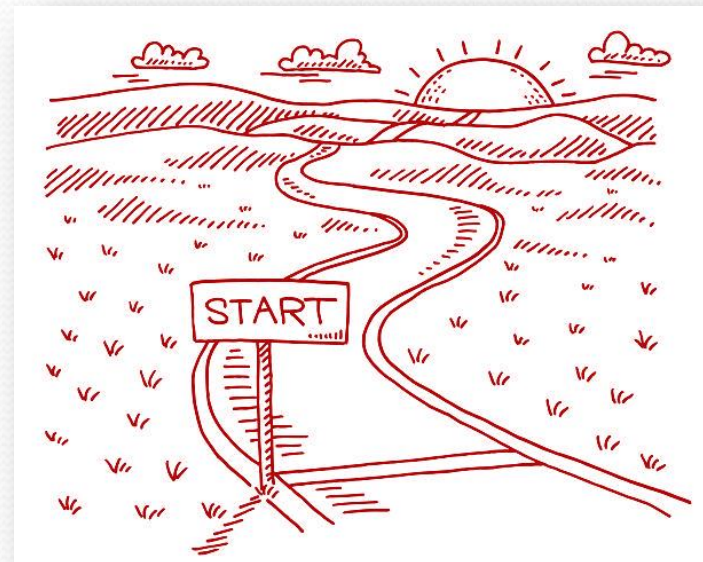
Moje sny:

co chci dosáhnout jaké mám plány, touhy, přání...

Životní cesta

- forma: plakát, namalovat cestu, namalované i nalepené obrázky...

Otázky (oblasti zájmu):

- co bylo v životě důležité: lidé, místa, události, zážitky...
- nejkrásnější zážitek, nejhorší zážitek
- vztahy, škola, práce, bydlení, zábava, zdraví...

**Plánování s lidmi
s problémy v komunikaci**

Nelze nekomunikovat

- Se svým okolím komunikujeme neustále, **verbálně i neverbálně.**
- Každé jednání a **chování je forma komunikace.**
- I naše **mlčení** může být velice výmluvné...
- Při plánování se snažíme klientovi lépe porozumět, všímat si, pozorovat, využít **nové komunikační kanály.**

Plánování s lidmi s problémy v komunikaci

- Zapojení **týmu** je nutné.
- Zaměřte se více na **potřeby**, než na výkonové cíle.
- Vyzkoušejte metody **alternativní komunikace**.

Pozorování

- Klienta si pozorně všímáme **v běžných situacích.**
- Co nám klient sděluje svým **chováním?**
- Co **má a nemá rád?**
- Kdy, kde a s kým se **cítí (necítí) dobře?**
- Ve kterých situacích je klient **spokojený?**

Stínování

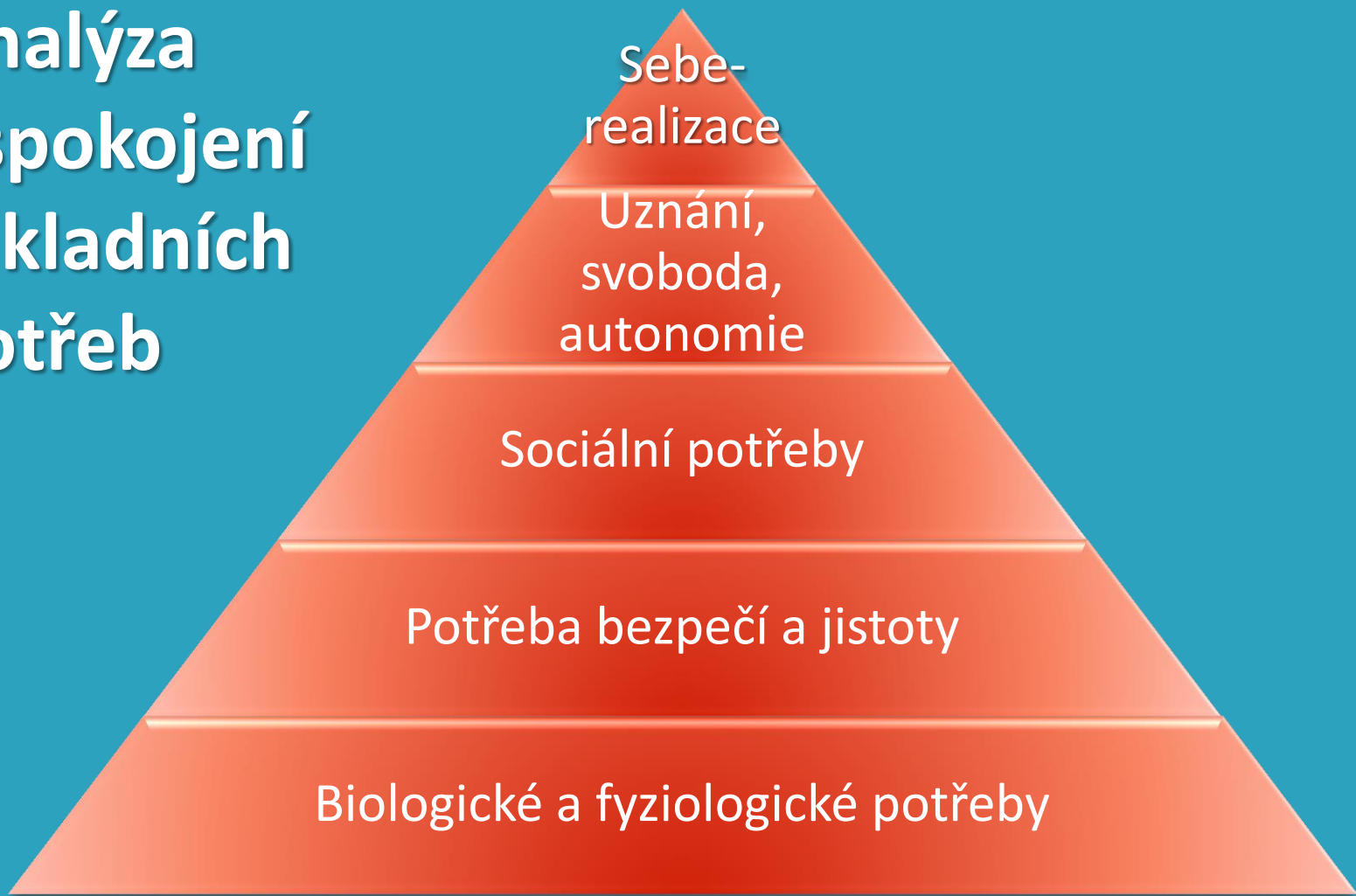
- Stínování je **cílené pozorování**.
- Klíčový pracovník tráví s klientem cíleně svůj čas (např. 30 – 60 min.) Zklidní se, zpomalí a sleduje:
 - **klienta**
 - **prostředí**
 - **sám sebe**, své pocity, dojmy, nápady

Empatická fantazie

- Vcíťujeme se do situace, pocitů a potřeb klienta, díváme se na svět očima klienta.
- Položíme si otázky:
 - Co by nám klient řekl, kdyby mohl?
 - Co mu chybí, co potřebuje ke spokojenosti?
 - Co je pro něj důležité?
 - Co by chtěl změnit?
 - Jak by chtěl trávit svůj den?
 - Co by mu udělalo radost?

Analýza uspokojení základních potřeb

Co můžeme udělat pro lepší
naplnění základních potřeb klienta?

Struktura individuálního plánu

Osobní profil:
co je pro mě důležité

**Popis potřebné
podpory:**
s čím potřebuji pomoci

Cíle:
na co se zaměříme

**Průběžné
záznamy**

**Vyhodnocení
plánu**

Popis potřebné podpory

V průběhu plánování vyjasňujeme:

- **jak bude služba probíhat**
- **jakou podporu** (jaké dílčí služby a úkony) klient potřebuje
- **v jakém rozsahu a jakým způsobem** mu budeme podporu poskytovat

Oblasti podpory

- Osobní **hygienu**
- Péče o **vlastní osobu**
- Samostatný **pohyb**
- Zajištění **stravování**
- Péče o **domácnost**
- **Kontakt s lidmi**
- **Seberealizace**
- Péče o **zdraví a bezpečí** (rizika)
- Uplatňování **práv** a oprávněných **zájmů**, obstarávání osobních záležitostí

Popis potřebné podpory

- 1. Slovní popis podpory:** konkrétní popis (návod), jak v dané situaci postupovat
- 2. Jak často a jak dlouho** klient podporu potřebuje (frekvence a rozsah podpory)
- 3. Způsob podpory:** částečná nebo plná pomoc s činností, doprovod, instruktáž, dohled...

Osobní hygiena

- Denní hygiena, péče o ústa, česání a mytí vlasů, nehty, oči, uši, sprchování, koupání, toaleta.
- V tempu, které je osobě příjemné.
- **Důstojně a v soukromí.**

Péče o vlastní osobu

- Oblékání, svlékání, obouvání, zouvání, úprava vzhledu, nákupy oblečení apod.
- Mít možnost udržovat svůj styl v oblékání a celkové úpravě vzhledu, být respektován při volbě svého vzhledu.

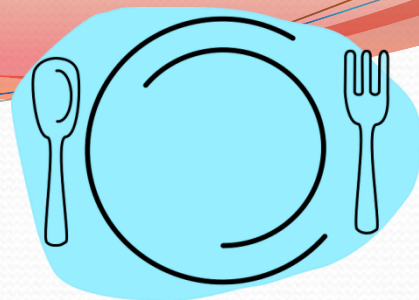

Samostatný pohyb

- Změna polohy (na lůžku, vstávání, sezení, stání...), manipulace s předměty denní potřeby, pohyb po místnosti, **pohyb venku – i mimo zařízení.**
- Mít možnost přizpůsobit vlastní prostor svým potřebám. Možnost užívat si **soukromí.**
- Mít k dispozici **pomůcky** pro usnadnění bezpečného pohybu.
- Mít k dispozici **doprovod**, je-li to potřeba.

Zajištění stravování

- Mít možnost stravovat se **podle svých zvyklostí a potřeb**, mít zajištěnou stravu.
- Mít **možnost přípravy jednoduchých jídel** a nápojů.
- Mít možnost naplánovat si **nákup**.
- Mít možnost najíst a napít se **v místě dle vlastního výběru** (pokoj nebo jídelna).
- Mít vždy jídlo připravené tak, aby nebylo obtížné ho sníst. Mít k dispozici **pomůcky** pro usnadnění jedení a pití.

Péče o domácnost

- Úklid a údržba vlastního prostoru, běžný úklid, mytí nádobí, skříně, květiny, stlaní, převlékání lůžkovin, péče o boty a oblečení, topení, obsluha spotřebičů.
- Mít možnost **pečovat o svůj prostor a věci**.
- **Rozhodovat** o tom, jak a kdy bude provedena údržba a úklid vlastního prostoru. Mít možnost to s event. podporou udělat **sám**. Mít možnost pečovat o oblečení, obuv. Mít možnost využít podporu k obsluze spotřebičů.

Kontakt s lidmi

- Osoba je v kontaktu se společenským prostředím (mimo zařízení) a využívá běžné veřejné služby (mimo zařízení).
- Mít možnost navazovat a udržovat **přátelské, sousedské a jiné vztahy, komunikovat** s lidmi (i mimo zařízení), vyjádřit se, navázat kontakt.
- Mít možnost využívat veřejné **služby a aktivity** mimo zařízení.

Seberealizace

- Klient má možnost se realizovat **v práci, či jiné smysluplné činnosti.**
- **Může trávit svůj čas tak, jak je mu to příjemné, a jak to odpovídá jeho věku, či zálibám.**

Péče o zdraví a bezpečí

- Zajištění **bezpečí, rizika**, zvládnutí jednoduché ošetření, návštěva lékaře a dodržování léčeb. režimu, zdravá výživa.
- Mít k dispozici bezpečný způsob, jak **přivolat pomoc**. Mít dostatek informací o tom, jak omezit **rizika** pádu a zranění.
- Mít možnost rozhodnout se, zda k **užívání léků** potřebuje osoba asistenci či dohled.
- Být **respektován** ve svých rozhodnutích ohledně návštěvy lékaře a dodržování léčebného režimu.

Oblast rizik

- Napište, jaká **konkrétní rizika** klientovi hrozí.
- Zaměřte se jen na **závažná rizika**.
- Napište **přesný postup**, jak uvedeným rizikům budete předcházet.

Uplatňování práv, zájmů, obstarávání os. záležitostí

- Mít podporu při **hospodaření** s finančními prostředky a vyřizování **dokladů**.
- Mít podporu při **naplňování** a **ochraně svých práv**.
- Mít informace o **rizicích zneužívání** a způsobu, jak se mu bránit.

Ochrana základních práv

- Právo na **volný pohyb**.
- Právo **uplatňovat svoji vůli**, rozhodovat o trávení svého času apod.
- Právo na **soukromí**.
- Právo vlastnit **majetek** a nakládat s ním.
- Právo rozhodovat o vlastní **léčbě**, užívání léků apod.
- /.../

Struktura individuálního plánu

Osobní profil:
co je pro mě důležité

**Popis potřebné
podpory:**
s čím potřebuji pomoci

Cíle:
na co se zaměříme

**Průběžné
záznamy**

**Vyhodnocení
plánu**

A close-up photograph of a woman with long brown hair, looking thoughtfully to the side. She has her hand resting on her chin. A white thought bubble with an orange outline is positioned to her right, containing the text 'Co tam mám napsat???' in bold black font.

**Co tam mám
napsat???**

Smysl individuálního plánování

- **Individuální plánování znamená stanovování cílů, jejich následné plnění a vyhodnocování.**

Smysl individuálního plánování

- Individuální plánování znamená stanovování cílů, jejich následné plnění a vyhodnocování.

Smysl individuálního plánování

- Plánovat **poskytovanie sociálnej služby** podľa individuálnych potrieb, schopností a cieľov prijímateľa sociálnej služby.

Plánování ve dvou krocích

1. **Zjistit** očekávání, přání, potřeby, cíle
a požadavky klienta

2. **Naplánovat** službu
s ohledem na přání, potřeby, cíle
a požadavky klienta

Zaměřujeme se na:

Přání

Očekáváníí

Cíle

Potřeby

Požadavky

Zaměřujeme se na:

Přání

Očekáváníí

Potřeby

Požadavky

K čemu jsou cíle dobré

- Cíl nám dává spolupráci s klientem **směr**, nepřeshlapujeme se na místě.
- Cíl **brání rutině**, neděláme s klientem pořád to samé.
- Cíl vyjadřuje, **co je teď důležité** (priorita).
- Můžeme se **soustředit na jednu věc** (= větší šance na úspěch).
- Cíl = závazek pro personál, klient má větší **jistotu**, že se na danou věc nezapomene.
- Můžeme vidět **posun**.

Otázky pro klienta

- Co od nás potřebujete? **A co ještě?**
- S čím potřebujete **pomoci?**
- Co si **přejete?**
- Co potřebujete k tomu, abyste byl **spokojený?**
- Co vám **schází?** Trápí vás něco?
- Co je teď pro vás **důležité?**
- Co potřebujete **vyřešit?**
- Co byste chtěl zvládat **samostatněji?**
- Na co se nyní **společně zaměříme?**

Otázky pro tým

- **Co je teď důležité?**
- Na co se nyní **společně zaměříme?**
- Jaký **problém** je nyní potřeba řešit?
- **Trápí** klienta něco?
- Má nějaké **nenaplněné potřeby?**
- Má nějaké **konkrétní přání?**
- Chce se klient něco **naučit?**
- Chce se v něčem se **osamostatnit?**

Jaký je váš cíl?

Jaký je tvůj cíl?

**Co dalšího pro vás můžeme
udělat, aby se vám lépe dařilo?**

Cíle u lidí, kteří nekomunikují

- Co je možné udělat pro tohoto člověka, **aby se cítil lépe** (psychicky, fyzicky)?
- Co můžeme udělat, aby zažíval více situací, kdy cítí **radost a uspokojení**, a méně situací, kdy cítí **bolest, nelibost, strach**?
- Co můžeme udělat proto, aby byl život tohoto člověka **zajímavější, pestřejší**?
- Jak můžeme podpořit jeho **kontakt s ostatními lidmi**?

Cíle u lidí, kteří nekomunikují

- Co můžeme udělat pro lepší naplnění jeho **základních potřeb?**
- Jak můžeme **zlepšit prostředí**, kde tráví čas?
- Existují nějaké **terapie či pomůcky**, které mohou člověku zpříjemnit život?

**Co dalšího můžeme pro tohoto
člověka udělat, aby se mu lépe žilo?**

CÍL

CÍL

Současná situace
(kde jsme nyní)

Současná situace
(kde jsme nyní)

Krok 1

Krok 2

Krok 3

CÍL

Rizika a překážky,
se kterými
musíme počítat

CÍL

Krok 3

Krok 2

Krok 1

Současná situace
(kde jsme nyní)

Krátkodobý individuální plán

Cíl dojednaný s klientem (na co se společně zaměříme):

Kroky (co udělá klient, co udělají pracovníci, do kdy):

Překážky a rizika spojené s tímto cílem a jak je řešit:

Krátkodobý individuální plán

jméno uživatelky: Karolína Nováková

Cíl dojednaný s klientem:

Chci se naučit prát si sama v pračce své oblečení do tří měsíců.

Konkrétní kroky, potřeba podpory, odpovědná osoba, termín (co, kdo, do kdy):

1. seznámím se s ovládáním pračky a s pravidly bezpečnosti (já a klíč. pracovnice, 1. týden)

2. vysvětlení jak se prádlo třídí a jak se každý druh pere (já a klíč. pracovnice, 2. týden)

3. budu nacvičovat třídění prádla, vkládání do pračky, dávkování prášku, nastavení programu (já a klíčová pracovnice, 3. a 4. týden)

4. budu prát samostatně pod dohledem zaměstnance, vždy před praním musím zavolat zaměstnance, který má službu (já a všichni členové týmu, 2. měsíc)

5. budu prát samostatně, zaměstnance zavolám pouze, když si nebudu vědět s něčím rady (já, 3. měsíc)

Překážky, obavy, rizika:

Riziko: úraz elektrickým proudem: budu poučena o zásadách bezpečnosti. Asistent bude ze začátku sledovat, jestli nedělám něco nebezpečného.

Překážky: pokud bych obarvila nebo zničila nějaké cenné oblečení, matka by mi mohla praní zakázat. Bud dávat pozor, když nebudu vědět, jak se co pere, zeptám se asistenta. Asistent mé matce předem vysvětlí, že se budu učit prát.

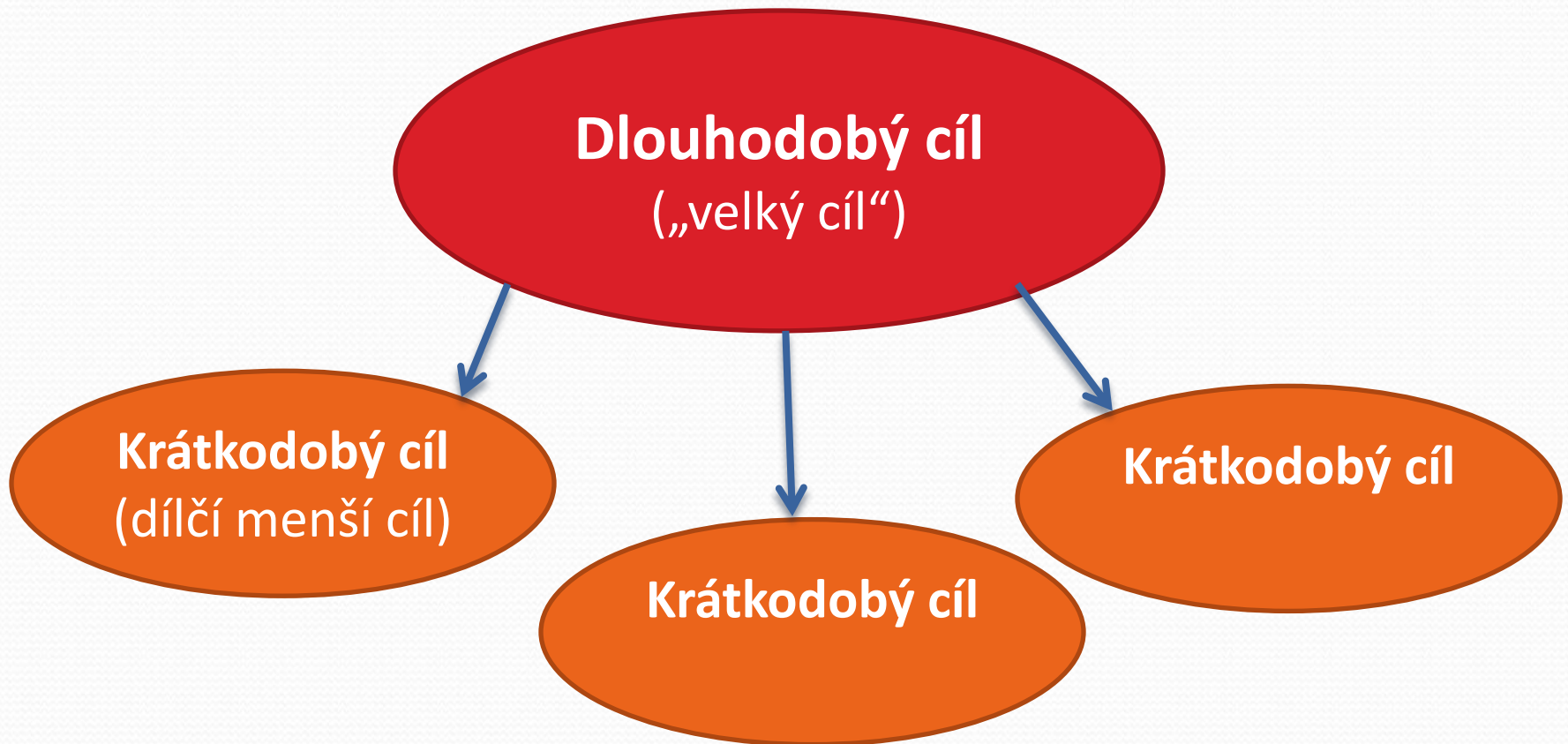

Datum: 1. 4. 2009

Podpis uživatele: K. Nováková

Datum příští revize: 30. 6. 2009

Podpis pracovníka: Josef Novotný

Kam společně
s klientem
směřujeme?

Dlouhodobý cíl

- **Proč** klient využívá vaší službu?
- **K čemu** má klientovi služba posloužit?
- **Co** chce klient za pomoci služby dosáhnout?
- **Kam** společně s klientem směřujete?

Víte to?

Dlouhodobý cíl (cíl spolupráce)

Klient:

potřeby, přání,
požadavky, očekávání

Poskytovatel:

poslání, cíle
a náplň služby

Dlouhodobý cíl
(= cíl spolupráce)

Co není osobní cíl

- **obecná proklamace** („zajištění trvalého zázemí“)
- **cíl personálu** („zlepšit úklid a hygienu“)
- **přání rodiny či opatrovníka** („chceme, aby zhubnul“)
- **činnost, která již probíhá a stále se opakuje**
(„pravidelné procházky“)
- **činnost, které se lehce uskuteční i bez plánování**
(„poslech rádia, sledování televize“)
- **nereálné cíle a přání** („cesta kolem světa“)
- **cíl, o který klient ve skutečnosti nemá zájem**

Jak správně formulovat cíl

Co je vhodnější?

- ❖ **1. osoba** („Chci sám dojít do jídelny...“)
- ❖ **3. osoba** („Pan Novák chce dojít sám do jídelny...“)
- ❖ **infinitiv** („Chodit sám do jídelny...“)

Pomůcka SMART

Každý cíl by měl být:

- **S**pecifický a konkrétní
- **M**ěřitelný
- **A**traktivní
- **R**eálný
- **T**ermínovaný

Jak správně formulovat cíl

SPECIFICKÝ A KONKRÉTNÍ = jasně, srozumitelně, česky

- Každému, kdo si cíl přečte, musí být jasné, o co jde.
- Cíl jako novinový titulek.
- Mlhavý cíl = mlhavý a neúčinný plán.

Jak správně formulovat cíl

MĚŘITELNÝ

- Kolikrát, jak dlouho nebo jak často se má naplánovaná věc odehrát?

Jak správně formulovat cíl

ATRAKTIVNÍ

- Má klient o tento cíl skutečný zájem?
- Je to pro něj důležité?

Jak správně formulovat cíl

REÁLNÝ

- Lze naplánovanou věc reálně uskutečnit?

Jak správně formulovat cíl

TERMÍNOVANÝ

- Do kdy se má naplánovaná věc stihnout?

Jak správně formulovat cíl

Která slova **používat** při formulaci cílů:

- umí, dokáže, pozná, ovládá, rozliší, najde, vyjádří, napíše, přečte, spočítá...

Která slova zásadně **nepoužívat**:

- zvýšit, posílit, zlepšit, prohloubit, rozvinout, pokračovat, zapojit...

Jak správně formulovat cíl

Nekonkrétní cíl (chybně)

 Zvýšit samostatnost v péči o domácnost.

Rozvoj jemné motoriky.

Zlepšit kontakt s rodinou.

Prohlubování školních znalostí.

Zapojit se do volnočasových aktivit.

Pokračovat v nácviku vaření.

Zlepšit orientaci v areálu.

Konkrétní cíl (správně)

Chci sama zvládnout ustlat postel.

Chci si umět sám zapnout knoflíky u košile.

Chci alespoň jednou měsíčně vidět svého bratra.

Chci si procvičit počítání, abych zvládla spočítat peníze při nakupování.

Chci se dvakrát za týden účastnit práce v keramické dílně.

Do tří měsíců se chci naučit vařit tři nová jídla.

Chci umět sám dojít do dílny, do jídelny a do tělocvičny.

Plán „Jak zůstat v pohodě“

(Stay Well Plan)

Co mi pomáhá být v pohodě a cítit se dobře:

-
-
-
-
-

Co způsobuje, že se cítím špatně a v nepohodě:

-
-
-
-
-

Co je potřeba udělat pro zachování pohody (konkrétně):

-
-
-
-
-
-

PLÁN ZAMĚŘENÝ NA CÍLE

- ✓ Co se naučím?
- ✓ V čem se osamostatním?
- ✓ Čeho chci dosáhnout?

PLÁN ZAMĚŘENÝ NA POTŘEBY

- ✓ Na co se zaměříme, aby se klientovi lépe dařilo?
- ✓ Jak lépe naplníme jeho potřeby?

Pozor!
Inspektor
přichází...

Kvalita v praxi

- Závazných požadavků, jak má individuální plánování vypadat, je minimum. **Je to na vás**, jak si plánování nastavíte.
- Základem **kvalitního** individuálního plánování je:
 - **orientace na klienta** a na jeho potřeby
 - **rozdílení vlastní dobré praxe** (co se vám osvědčilo, co pomáhá při spolupráci s klientem).
- Nesnažte se, aby v plánování bylo vše „**správně**“ . Snažte se, aby plánování bylo především **užitečné** pro klienta i pro pracovníky.

Podmienky kvality

- **Štandard 2.5:** Sociálne služby sú poskytované na základe individuálneho plánu, ktorý vychádza z **individuálnych potrieb, schopností a cieľov** prijímateľa sociálnej služby.
- Individuálny plán je **nástrojom na spoluprácu** medzi prijímateľom sociálnej služby a zamestnancami poskytovateľa sociálnej služby.

Indikátory:

- Poskytovateľ sociálnej služby má písomne alebo audiovizuálne vypracovaný individuálny plán pre každého prijímateľa sociálnej služby, tak aby bol **zrozumiteľný** aj prijímateľovi sociálnej služby a jeho rodine a komunite.
- Poskytovateľ sociálnej služby zabezpečuje, aby individuálny plán bol **plánom prijímateľa sociálnej služby**, ktorý sa aktívne zúčastňuje na jeho tvorbe a realizácii.
- Účasť na individuálnom plánovaní je **slobodnou voľbou** prijímateľa sociálnej služby, ktorý ju musí vyjadriť písomnou formou.

- Poskytovateľ sociálnej služby **plánuje, realizuje a hodnotí priebeh poskytovania sociálnej služby spoločne s prijímateľom sociálnej služby s ohľadom na jeho osobné ciele a možnosti.**
- Cieľom individuálneho plánu je **vytvoriť takú podporu, aby mohol prijímateľ sociálnej služby žiť zmysluplný a čo najsamostatnejší život.**
- Poskytovateľ sociálnej služby určí **klúčového pracovníka**, ktorého si prijímateľ sociálnej služby vybral na základe osobnej preferencie v procese individuálneho plánovania.

Zásady IP:

- 1. **Identifikácia individuálnych potrieb** prijímateľa sociálnej služby, jeho rodiny a **prirodzených zdrojov podpory**.
- 2. **Voľba cieľov:** ciele individuálneho plánu a ciele sociálnej služby vychádzajú z individuálnych potrieb prijímateľa sociálnej služby a jeho rodiny. Ciele individuálneho plánu sú ciele prijímateľa sociálnej služby a sú definované v spolupráci s kľúčovým pracovníkom ako „**ciele spolupráce**“.
- Pri práci s prijímateľmi sociálnych služieb, ktorí potrebujú **pomoc pri verbalizovaní** a definovaní cieľov sociálnych služieb, je potrebné venovať pozornosť špeciálnym technikám komunikácie a mapovania potrieb prijímateľa sociálnej služby.

2.1. Ciele individuálneho plánu sú logicky zostavené a idú **od všeobecných cieľov ku konkrétnym cieľom.**

2.2. Ciele individuálneho plánu vychádzajú z **holistického prístupu** k osobnosti človeka.

2.3. Konkrétne ciele (najnižšia úroveň cieľov, na ktorú sa vypracovávajú konkrétne metódy) musia spĺňať tieto podmienky:

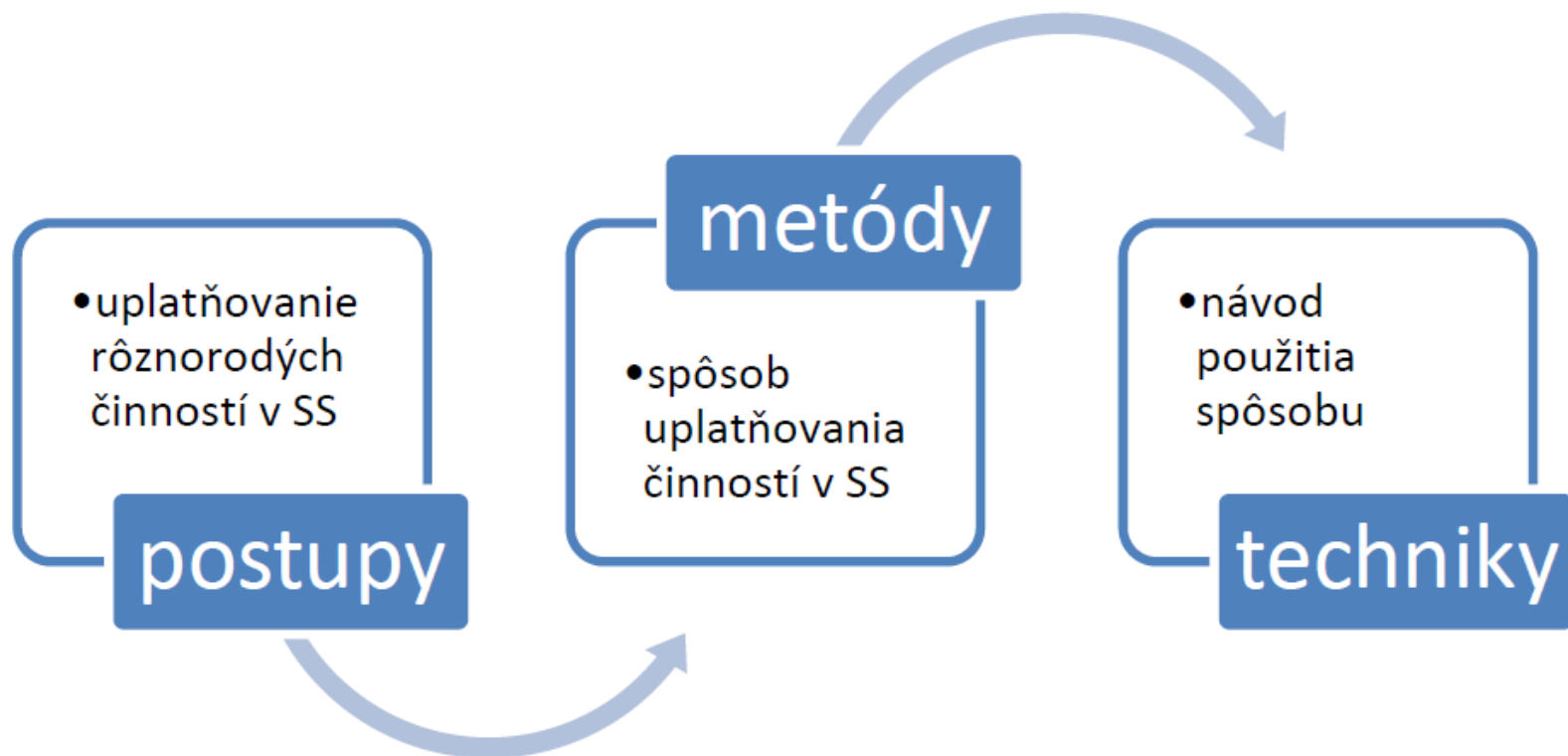
- a) špecifickosť, **konkrétnosť** cieľa,
- b) **merateľnosť** cieľa,
- c) **akceptovateľnosť** cieľa prijímateľom sociálnej služby,
- d) **reálnosť** cieľa a
- e) **časové vymedzenie** dosiahnutia cieľa.

3. Voľba a popis metód – metódy spolupráce s prijímateľom sociálnej služby sú akceptované prijímateľom sociálnej služby a jeho rodinou a inými osobami. Metódy spolupráce s prijímateľom sociálnej služby musia byť **jasne a zrozumiteľne popísané** a musí byť dodržaný **princíp tímovej a multidisciplinárnej spolupráce**.

4. Plán činnosti – poskytovateľ sociálnej služby musí mať v písomnej forme, pred začiatkom realizácie konkrétnych cieľov individuálneho plánu, naplánované konkrétne **miesto, čas, metódu realizácie a určené zodpovedné osoby**, ktoré budú prijímateľovi sociálnej služby poskytovať vopred dohodnutú mieru podpory.

5. Hodnotenie – plán hodnotenia individuálneho plánu je vytvorený individuálne na základe spolupráce a potrieb prijímateľa sociálnej služby, uskutočňuje sa minimálne raz za polroka.

Schéma: Postupy, metódy a techniky v sociálnych službách

Zdroj: vlastné autorské spracovanie

1. **Zjistit** očekávání,
přání, potřeby, cíle
a požadavky klienta

4. **Vyhodnotit**, zda se
daří naplňovat přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

2. **Naplánovat** službu
s ohledem na přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

3. **Poskytovat** službu
s ohledem na přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

Struktura individuálního plánu

Osobní profil:
co je pro mě důležité

Popis potřebné podpory:
s čím potřebuji pomoci

Cíle:
na co se zaměříme

Průběžné záznamy

Vyhodnocení plánu

1. **Zjistit** očekávání,
přání, potřeby, cíle
a požadavky klienta

4. **Vyhodnotit**, zda se
daří naplňovat přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

2. **Naplánovat** službu
s ohledem na přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

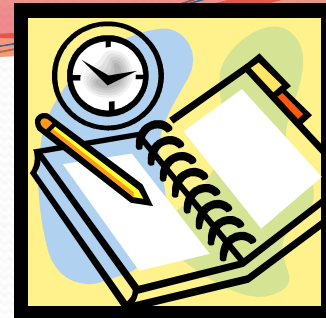
3. **Poskytovat** službu
s ohledem na přání,
potřeby, cíle
a požadavky klienta

Individuální přístup v praxi

- Může klient skutečně **rozhodovat sám o sobě** a o tom, jak tráví svůj čas?
- Co když klientovi nevyhovuje **zavedená rutina**? Co když chce klient např. později vstávat nebo si sám chystat snídani?
- Můžete si vyhradit **čas na jednotlivé klienty** (hlavně klíčoví pracovníci)?
- Věnujete na pravidelných **schůzkách týmu** prostor jednotlivým klientům a jejich potřebám a problémům?
- Jsou klienti rozděleni do **menších skupin** (domácnosti, oddělení max. 15 lidí)?
- Jsou pracovníci rozděleni do **menších týmů** (max. 12 lidí)?
- Snažíte se službu **rozvíjet a přizpůsobovat** tak, aby stále lépe odpovídala skutečným potřebám klientů?

Průběžné záznamy

- **Praktický, jednoduchý, rychlý a přehledný** systém záznamů (NE složité a dlouhé záznamy plné zbytečných informací a balastu).
- Jak si systém záznamů nastavíte je **na vás**.
- Zapisujte jen to, co je **skutečně důležité** (méně je více).
- Zapisujte **tak často, jak je potřeba**.
- Zapisujte pokud možno **na jedno místo**, aby se zápisky daly snadno najít (ne do pěti různých sešitů a šanonů).

Struktura individuálního plánu

Osobní profil:
co je pro mě důležité

Popis potřebné podpory:
s čím potřebuji pomoci

Cíle:
na co se zaměříme

Průběžné záznamy

Vyhodnocení plánu

Vodítka pro hodnocení plánu

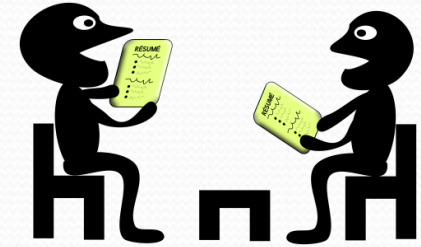
Hodnocení průběhu (pobytové) služby

- **Bydlím** tak, jak chci bydlet? (Typ ubytování, spolubydlící...)
- Jsem spokojený/á s tím, jak probíhá můj **běžný den**?
- Dostanu se do obce či do města **mezi lidi**?
- Dostanu se **za přáteli a příbuznými**?
- Dostanu **pomoc a asistenci**, když ji potřebuji?
- Dělán v něčem **pokroky**?
- Daří se mi rozvíjet nebo udržet svoji **samostatnost**?
- Co jsem v minulých měsících zažil/a **příjemného a nepříjemného**?
- Naplňuje služba moje **představy, přání a cíle**?

Vodítka pro hodnocení cíle

Podařilo se cíl dosáhnout?

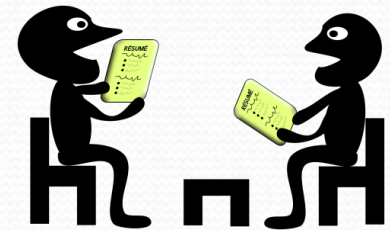
Pokud ano:

- Co to **přineslo** uživateli? Je spokojen?
- **Co pomohlo** dosažení cíle? Jaké **komplikace** se vyskytly?

Pokud ne:

- **Proč** se to nepovedlo? Jaké problémy se objevily?
- Získal uživatel nějakou **užitečnou zkušenost**?
- Budeme **pokračovat** ve snaze dosáhnout cíl?

Aktualizace plánu

- Obvykle **po 6 měsících** (u dlouhodobých pobytových služeb).
- Aktualizace **osobního profilu**: rozhovor s klientem a v týmu
- Aktualizace **dlouhodobého cíle**: máme stále s klientem jasno, kam směřujeme?
- Aktualizace **popisu potřebné podpory**: je podpora nastavená dobře? Změnily se nějak schopnosti klienta? Kde přidat, kde ubrat?
- Objevil se nový **krátkodobý cíl**, na který se v příštích měsících společně zaměříme?

Organizační zázemí pro IP

- **Tým**: jaké je jeho složení?
- **Čas**: příprava, plánovací schůzka, zpracování výstupů, realizace plánu, individuální práce s klientem
- **Místo**: jaké místo je pro plánování vhodné?
- **Metodická podpora**: má klíčový pracovník možnost poradit se o postupu plánování? Má zařízení srozumitelnou metodiku?
- **Záznamy a formuláře**: přehledné, srozumitelné a jednoduché

Příprava

(klíčový pracovník, uživatel, mapování, analýza potřeb apod.)

Plánovací schůzka

(tým pracovníků, uživatel...)

Zpracování výstupů ze schůzky

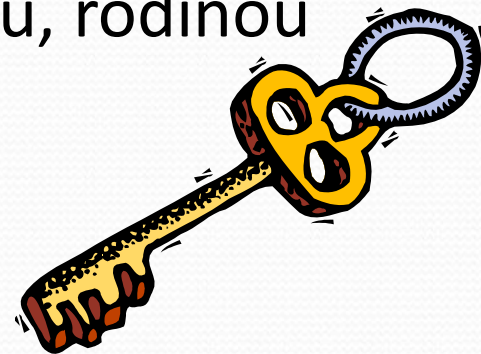
(= písemný plán)

Poskytování služeb a práce s uživatelem

podle individuálního plánu

Úloha klíčového pracovníka v procesu individuálního plánování

- **příprava** před plánovací schůzkou (mapování potřeb, rozhovor s uživatelem apod.)
- **zpracování výstupů** z plánovací schůzky (písemná podoba plánu)
- **koordinace kroků** při naplňování plánu
- **kontakt** s dalšími službami, prací, školou, rodinou
- hledání **dalších možností** a zdrojů
- **ochrana zájmů** uživatele

7 zásad individuálního plánování

1. Individuální plánování je **týmová práce**.
2. Plán vychází z toho, **co je pro klienta důležité**, z jeho potřeb.
3. Plán vychází ze **silných stránek** klienta. Nezaměřujeme se na problémy, ale na to, **co funguje**.
4. Důležitý je **proces plánování** (komunikace s klientem, diskuse v týmu). Plán na papíře je výsledkem a záznamem tohoto procesu.
5. Člověk je v centru plánování, je součástí týmu, má aktivní roli: „**já plánuji**“ (ne „pro mě se plánuje“).
6. Proces plánování i výsledný plán je všem **srozumitelný** (i klientovi).
7. Individuální plán pomáhá člověku, aby mohl žít co nejvíc **samostatně, spokojeně a po svém**. Aby mohl rozhodovat o sobě a o svém životě.

Nejčastější chyby při plánování

- Plánování **neprobíhá v týmu.**
- Používání **nesrozumitelného „odborného“ jazyka.**
- Příliš **složitě a nepřehledné** formuláře.
- Zdůrazňují se **omezení, postihu a limity** klienta.
- Určení cílů je **formální a neurčité.**
- Plán a cíle **nesouvisí se skutečnými potřebami a zájmy** klienta.
- Člověk, pro kterého tvoříme plán, **není zapojen** do procesu plánování.
- Plán se **založí do desek** a dál se s ním **nepracuje.**

Děkuji za pozornost!

Jiří Sobek

www.adpontes.cz

sobek@adpontes.cz

